

ІНФОРМАЦІЯ

Міністерства оборони України про ключові антикорупційні інформаційні ініціативи, що проведені у 2021 році

В Міністерстві оборони України (далі – Міноборони) в рамках виконання Стратегії комунікацій у сфері запобігання та протидії корупції (схваленої розпорядженням КМУ від 23.08.2017 № 576-р) у 2021 році здійснювалася інформаційна й комунікаційна діяльність щодо забезпечення виконання заходів із запобігання корупції.

До цієї діяльності, відповідно до повноважень, залучено Директорат інформаційної політики у сфері оборони та стратегічних комунікацій, Управління преси та інформації, а також Управління з питань запобігання та виявлення корупції Міноборони.

В рамках виконання Антикорупційної програми Міноборони на 2021-2024 роки (наказ Міноборони від 31.08.2021 № 264) у звітний період проведено низку інформаційних кампаній, що супроводжувалися брифінгами, інтерв'ю, виступами керівного складу Міноборони, розміщенням інформаційних повідомлень на офіційному веб-сайті Міноборони, зокрема:

проведення в Міноборони кампанії Е-декларування-2021, зокрема, порядку подання декларацій особами, уповноваженими на виконання функцій держави, забезпечення поширення методичних рекомендацій серед суб'єктів декларування, консультаційній та роз'яснювальній роботі, а також поданні до НАЗК звітних аналітичних матеріалів щодо фінансового контролю (січень-квітень);

надання до НАЗК інформації Міноборони до проекту Національної доповіді щодо реалізації засад антикорупційної політики (лютий);

проведення в Міноборони низки нарад (тренінгів), робочих засідань Комісії щодо оцінювання корупційних ризиків в основних видах діяльності Міноборони (січень-березень);

проведення триденного курсу-семінар НАТО з питань виховання доброчесності та протидії корупції з навчально-педагогічним складом Наукового центру проблем виховання доброчесності та запобігання корупції у секторі безпеки і оборони НУОУ (березень);

роз'яснення методики роботи з повідомленнями про порушення антикорупційного законодавства, захисту викривачів (березень);

презентації в Міноборони першої частини нового Освітнього серіалу “Стоп корупція для військовослужбовців”, який розроблено у форматі навчального багатосерійного фільму з метою формування серед військових та працівників Збройних Сил нульової толерантності до корупції (березень), а також участь у презентації й брифінгу в Клубі Кабінету Міністрів України щодо розміщення серіалу на порталі “Дія. Цифрова освіта” Міністерства цифрової трансформації України (червень);

проведення в Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського курсів з виховання доброчесності та запобігання корупції (липень, вересень, листопад);

роз'яснення форм і методів недопущення й розв'язання “конфлікту інтересів”, відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення (серпень);

формування у військовослужбовців та працівників Збройних Сил України нульової толерантності до корупції (вересень);

проведення Науковим центром проблем виховання доброчесності та запобігання корупції Національного університету оборони України імені Івана Черняховського Молодіжного творчого конкурсу “Разом проти корупції! Твоє бачення має значення” в рамках Міжнародного дня боротьби з корупцією, у партнерстві з представниками Програми НАТО з виховання доброчесності, Академії оборони Великої Британії, Центру з питань боротьби з корупцією у сфері оборони (CIDS) (листопад).

Забезпечено проведення Міністром оборони України:

інтерв'ю щодо активної участі Міноборони у відпрацюванні та узгодженні нормативно-правової бази для забезпечення реалізації норм Закону “Про оборонні закупівлі”, зокрема щодо державного оборонного замовлення (лютий);

інтерв'ю щодо введення у дію Президентом України рішення РНБО України від 25.03.2021 “Про Стратегію воєнної безпеки України” з метою забезпечення реалізації державної політики у сфері оборони та визначення шляхів реалізації пріоритетів державної політики у воєнній сфері, сферах оборони та військового будівництва, зокрема у сфері запобігання і протидії корупції (березень);

результатів виконання в Міноборони основних показників державного оборонного замовлення на 2021 рік (червень);

інтерв'ю щодо прийняття на засіданні КМУ Постанови “Про затвердження Порядку здійснення контролю за якістю товарів, робіт і послуг оборонного призначення на всіх етапах їх розроблення, виробництва, модернізації, ремонту та утилізації, а також за цільовим використанням коштів” та першочергових шляхів з її реалізації (липень);

схвалення РНБО України проекту Стратегічного оборонного бюлетеня України з метою визначення основних напрямів реалізації воєнної політики України, стратегічних цілей розвитку сил оборони та очікуваних результатів їх досягнення з урахуванням актуальних воєнно-політичних загроз і викликів (серпень);

зустрічі з делегацією Конгресу США щодо двостороннього співробітництва в оборонній сфері, наданні Україні Безпекової допомоги США у питаннях розбудови і посилення спроможностей Збройних Сил України, всебічної їх підтримки і розвитку;

анонсування надання на порталі “Дія” електронних послуг (сервісів) громадянам щодо виконання ними військового обов’язку, зокрема, інформації, яка міститься про них в Єдиному державному реєстрі призовників, військовозобов’язаних та резервістів, тобто проекту “електронного центру комплектування та соціальної підтримки” (Е-ТЦК) (жовтень);

інтерв'ю під час участі Міністра оборони України та Головнокомандувача Збройних Сил України у засіданні Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки та погодження рішення КМУ щодо внесення змін до плану державних оборонних закупівель (листопад); брифінгу Міністра оборони України та Головнокомандувача Збройних Сил України щодо визначення першочергових напрямів роботи для усунення корупції (листопад).

Під головуванням першого заступника Міністра оборони України та за участю іноземних радників держав-членів НАТО відбулися: засідання робочої групи з опрацювання Стратегії воєнної безпеки України та Стратегічного оборонного бюлетеня (лютий); робоча зустріч щодо надання експертно-дорадчої допомоги у питаннях трансформації системи військової освіти, зокрема щодо імплементації рекомендацій за результатами огляду та інституційного аудиту системи професійної військової освіти (лютий).

Головнокомандувачем Збройних Сил України генерал-лейтенантом В.Залужним здійснено публічну заяву для особового складу Збройних Сил України та громадськості щодо категоричного не сприйняття проявів корупції у Збройних Силах України та вимоги нульової толерантності до корупції з боку керівного складу Сил логістики, вищих військових навчальних закладів, територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, відповідальних за призначення на посади до миротворчих контингентів (жовтень).

Заступницею Міністра оборони України надано інтерв'ю щодо пріоритетних завдань у розвитку “цифрової” армії, здатної ефективно протистояти російській агресії та іншим викликам і загрозам, зокрема трансформації розвідки, автоматизованого управління, зв'язку, високоточної зброї, роботизованих комплексів, безпілотників та інших високотехнологічних систем, впровадження перспективних інноваційних технологій у сфері оборони (жовтень).

Заступником Міністра оборони України (згідно з розподілом повноважень) проведено низку інтерв'ю та брифінгів щодо: ухвалення Урядом постанови, розробленої Міноборони в рамках імплементації Закону України “Про оборонні закупівлі” з метою зниження корупційних ризиків у сфері закупівель (березень); стану і проблем у виконанні замовлень державними підприємствами оборонно-промислового комплексу (квітень); основних показників виконання в Міноборони державного оборонного замовлення на 2021 рік; забезпеченням харчування особового складу на 2022 рік (травень, червень, жовтень).

Заступником Міністра оборони України (згідно з розподілом повноважень) проведено інтерв'ю щодо: започаткування системи “єдиного інформаційного вікна” для потенційних виробників озброєння та військової техніки, виконавців і постачальників, які бажають брати участь в оборонних закупівлях; недопущення дискримінації у відкритих тендерах закупівлі озброєння та військової техніки; збільшення переліку озброєння та військової техніки, які закуповуються за відкритими процедурами в Міноборони з 2022-го року; утворення в Міністерстві оборони України Департаменту державного гарантування якості та зміна підходів і функцій представників замовника в господарській діяльності виконавців оборонних закупівель (серпень, вересень, жовтень); взято участь в засіданні Комітету Верховної Ради

України з питань національної безпеки, оборони та розвідки щодо розгляду та погодження Трирічного плану закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення Міністерства оборони України на 2022-2024 роки та Річного плану закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення Міністерства оборони України на 2022 рік; інтерв'ю щодо модернізації паливної інфраструктури для потреб Збройних Сил України; монополізації організації харчування в Збройних Силах України (грудень).

Заступником Міністра оборони України з питань європейської інтеграції під час засідання Комітету з партнерств та колективної безпеки НАТО у форматі Процесу планування та оцінки сил з Україною (далі – ППОС) підтримано оновлений пакет Цілей партнерства для України на період до 2025 року, що містить завдання і заходи, зокрема, виховання доброчесності та запобігання корупції (травень); під час низки зустрічей з делегацією Посольства США в Україні обговорено та вирішено питання надання Безпекової допомоги США у 2021 році; ключові питання та напрями взаємодії у сфері реалізації завдань оборонної реформи, зокрема щодо формування доброчесності, розвитку фундаментальних спроможностей Збройних Сил в інтересах обороноздатності України (червень).

Під керівництвом Генерального директора Директорату політики у сфері оборони Міноборони обговорено стан виконання заходів та перспективні завдання Цілей партнерства Україна – НАТО на 2021-2025 роки, зокрема, цілі G0204 “Розвиток цілісної оборонної інституції” (серпень); проведено курс з формування політики в органі державної влади за участі Центру з питань доброчесності Міноборони Норвегії (липень); надано інтерв'ю військовому видавництву Міністерства оборони України АрміяInform щодо організації та виконання заходів оборонної реформи, зокрема за трьома пріоритетними напрямками діяльності, на яких були зосереджені основні зусилля: урядування у сфері оборони, планування та управління ресурсами, управління людськими ресурсами (листопад).

Водночас, організовано та у липні ц.р. проведено громадське обговорення проекту Антикорупційної програми Міноборони на 2021-2024 роки, її текст розміщено на офіційному вебсайті Міноборони у рубриці “Запобігання проявам корупції”; у серпні зазначений проєкт Програми обговорено на розширеному засіданні Громадської ради при Міноборони.

За участю начальника Управління з питань запобігання та виявлення корупції Міноборони організовано та проведено: низку робочих зустрічей з іноземними радниками США Тодд Д.Брауном, Мак С.Арагі, які надають експертно-дорадчу допомогу у сфері протидії корупції в рамках Безпекової допомоги США у 2021 році; громадське обговорення результатів оцінювання корупційних ризиків діяльності Міноборони (лютий-березень); взято участь у громадському обговоренні в он-лайн форматі проєкту Типової антикорупційної програми юридичної особи, міжнародній конференції “Викривачі корупції в Україні: успіх та виклики”, а також презентації методичних рекомендацій щодо візування проєктів нормативних актів, організованих НАЗК (червень); отриманні від громадської організації “Незалежна антикорупційна комісія з питань оборони” нового комплекту інтерактивних плакатів щодо роботи з викривачами (2000 прим.) для забезпечення Збройних Сил України (жовтень); у публічному громадському обговоренні проєктів Методології управління корупційними ризиками і Порядку подання антикорупційних програм та змін до них на погодження до НАЗК та здійснення їх погодження (листопад); у публічній дискусії “Індекс доброчесності в оборонному врядуванні: як подолати корупцію в обороні”, організованій НАКО спільно з організаціями-партнерами та спільнотою волонтерів до Міжнародного дня боротьби з корупцією (9 грудня).

В НУОУ спільно з міжнародними партнерами НАТО, Великої Британії, США, Канади, Норвегії проведено II Міжнародний науково-практичний форум “Ефективне врядування та виховання доброчесності в секторі безпеки та оборони”, під час якого презентовано другу частину освітнього серіалу “Стоп корупція” (грудень).

Керівництвом Управління з питань запобігання та виявлення корупції Міноборони протягом року проведено 4 брифінги та 8 інтерв'ю для Інформагентства АрміяInform, військового радіо “АрміяФМ”.

Проведено брифінги та інтерв'ю за участю керівників структурних підрозділів Міноборони, зокрема:

начальника Управління стандартизації, кодифікації та каталогізації Міноборони щодо запровадження стандартів і керівних документів НАТО, зокрема національних і військових

нормативно-правових актів, згідно з пакетом Цілей партнерства Україна-НАТО (лютий);

начальника Управління нормативно-методичного забезпечення та моніторингу володіння, використання та розпорядження нерухомого майна і земель Міноборони щодо вжиття заходів й надання дозволів обласним та районним адміністраціям на інвентаризацію земель оборони спільно з Міноборони та Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру згідно з підписаним Меморандум про співпрацю (серпень);

начальника Управління аналізу ринку та моніторингу процедур закупівель Департаменту державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів Міноборони щодо шляхів реалізації постанови КМУ “Питання оборонних закупівель” (ухваленої 03.03.2021), яка визначає Міноборони державним замовником, дає змогу розпочати процедури закупівель відповідно до Закону України “Про оборонні закупівлі”, зокрема застосувати процедуру спрощених торгів через електронну систему закупівель (серпень); стану та ефективності виконання Річного плану закупівель Міноборони на 2021 рік (вересень).

Крім того, поінформовано суспільство щодо започаткування інформаційної кампанії стосовно запровадження в Міноборони механізму декларування доброчесності та відсутності конфлікту інтересів відносно осіб, які беруть участь у державних закупівлях.

На офіційному веб-сайті Міноборони постійно триває інформаційне наповнення рубрик: “Запобігання проявам корупції”, “Очищення влади”.

Опрацьовано аналітичні матеріали щодо запобігання та виявлення корупції до проекту Інформаційного бюлетеня Міноборони “Біла книга”. За сприяння Міноборони Великої Британії виготовлено черговий номер Інформаційного бюлетеня щодо антикорупційної діяльності Міноборони в 2020 році (№8).

Продовжувалося виконання заходів щодо аналізу інформаційного середовища на предмет виявлення та оцінки тональності інформаційних повідомлень на тему корупції (із застосуванням затвердженого Переліку форматів та типів антикорупційних повідомлень й Типових бланків для оцінки антикорупційного повідомлення) в загальній системі моніторингу інформаційного середовища, поточної ситуації у ЗМІ, соціальних мережах.

За підсумками проведеного аналізу, узагальнення та оцінки повідомлень, розміщених в ЗМІ в мережі Інтернет у 2021 році, що стосувалися антикорупційної тематики в Міноборони, встановлено: подання 299 повідомлень протягом 132 діб, які мали негативну або критичну тональність. Зазначена інформація надавалася на 442 сайтах мережі Інтернет та в подальшому набула поширення на 4632 сайтах, блогах, де зафіксовано 9877 реакцій.

В антикорупційних повідомленнях негативної (критичної) тональності містилася інформація здебільшого щодо:

- наявності корупції в оборонній сфері, зокрема в оборонно-промисловому комплексі;
- фактів корупції та не доброчесності окремих посадовців під час реалізації програм будівництва, продовольчого забезпечення; розкраданні пально-мастильних матеріалів;
- закупівлі за завищеними цінами, а також низької якості окремих зразків озброєння і військової техніки, медичних засобів та устаткування;
- отримання неправомірної вигоди окремими керівниками і посадовцями територіальних центрів комплектування і соціальної підтримки, військових частин;
- зловживання службовим становищем, розкрадання земель оборони, незаконна оренда нерухомого майна окремими посадовими особами й заволодіння коштами у значних обсягах.

Забезпечується робота щодо підтвердження або спростування опублікованих в засобах масової інформації критичних повідомлень щодо діяльності Міноборони та Збройних Сил.

Таким чином, у звітний період в діяльності Міноборони забезпечено пріоритетними заходи запобігання і протидії корупції, оцінювання та запровадження сучасних програмно-цільових механізмів, спрямованих на мінімізацію корупційних ризиків, усунення умов для виникнення порушень антикорупційного законодавства, нетерпимості до корупційних правопорушень в умовах захисту суверенітету та територіальної цілісності України.

Тимчасово виконуючий обов’язки начальника
Управління з питань запобігання та виявлення корупції
Міністерства оборони України
полковник юстиції

Віктор ОСАДЧУК